

A BALTI TENGER PARTJÁN...

A jó színművekben minden felvonas fokozza a hatást. Ez jut eszembe, amikor utunk második felvonására, Tallinnra emlékszem vissza. Tallinn különben már Minszkben is jelen volt: előreküldték Rosenfeld mesterjelöltet, ismert teoretikust és problémistát, hogy útimmersallunk legyen az ész fővárosig. Utazásunk ezúttal kellemesebb volt: repülő útján hoztuk be az egy nap késést, csak Szilágyi mester részérette előnyben a vonaton való utazást Rigán keresztül.

A tallinni repülőterén Lukk, az Ész TSB sakkszakosztályának vezetője üdvözölt bennünket, jelen voltak az ész csapat tagjai, Keresz nagymesterrel és feleségével az élen, valamint a sajtó és rádió képviselői. Ész házigazdáiink, Kalju Silvet, a TSB h. elnöke, Pärn gazdasági felelős, Lukk, a sakkszakosztály vezetője és kedves tolmácsunk, a több évtizede kint élő Stern Sándor, tallinni tartózkodásunkat a lehető legkellemesebbé tették. Bár a helybeliek szerint a tallinni időjárás igen zord, tiszteletünkre egy-két napig még a nap is kisütött és annál jobban élvezték a kirándulásokat Piritá-ba, a tengerparton levő nyaralóhelyre, valamint az óvárosba, amelynek XIV. századbeli festői tornyal oly pittoreszk neveket viselnek, mint »Hosszú Hermann«, »Vaskos Margaréta«, vagy »Kiek in de Kóke«, azaz »Kukksant a konyhába«. Az utóbbi nevet onnan kapta, hogy a középkorban állítólag minden tallinni ház látható és ellenőrizhető volt ebből a toronyból.

Az ész sakkozók a legutóbbi köztársaságok közti csapatbajnokságon az 3-6. helyen végeztek, megelőzve Bjeloruszsiát is, amely csak 8. lett. Ezenkívül ez volt az Ész Szovjet-köztársaság sakkválogatottjának első nemzetközi mérkőzése. Minszki gyengébb szerepésük után valószínűleg jó eredményre számítottak, ezenkívül az újdonság hatására is mindkét forduló hatalmas közönségsikert hozott. Míg Minszkben nem volt beléptidő, itt a Pártfőiskola színpadterme zsúfolásig megtelt, bár jegyeket adtak ki. Sok érdekes technikai újítást is alkalmaztak, így a nézőket Rosenfeld és Rosszgyesztvenszkij mesterjelöltek folyamatosan tájékoztatták az egyes játszmák lefolyásáról. E tájékoztatást lehallgató úttján vehették igénybe azok, akik — »rossz kibicék« lévén — nem sajátmaguk találták meg a lépéseket, amelyeket a versenyzőknek — húzniuk kellett volna.

Az I. forduló legnagyobb meglepetése az volt, hogy Keresz nagymester világossal, kedvelt spanyol megnyitásban a középjátékban hátrányba került és biztosan veszített végjátékot hagyt függőben. Minőségjelölésével együtt igen gyanúsan állt az idei ész csapat, Pitksar a második táblán Bilek ellen. A függőnapon a fiatal magyar mestert méltán tapsolták meg a játsma tetszetős befejezéséért.

Bilek—Pitksar

Következett: 42. Ba6, Bd8 43. Ba7, ... Sokkal erősebb, mint 43. Bd6; amire sötét a végjátékban jó döntetlen-esélyekhez jut. Most viszont tönkremegy királyállása gyengeségén és a kötéseken. 43. —, Ve6 44. c5!, Vf6 45. c6!, Bc8 46. Vb2, Bf8 47. c7! ... Azonnali 47. Vb7-re még Bh5 véd. 47. —, B5e8 48. c9V!! sötét feladta. Ritka eset, amikor valaki egy lépéssel — két vezért áldoz!

Bár az I. fordulóból sok játszma maradt függőben, győzelmünk biztosnak látszott, ezért nyugodtan ültünk le a II. fordulóra. A gyengélkedő Bilek mester helyét a közben befutó Szilágyi vette át, egyébként csapatunk változatlan összeállításban állt ki.

Ezúttal az észtek már elfogulatla-

Magyarország—Ész Köztársaság
12½:7½

Barcza	1,1	— Keresz	0,0
Bilek	1,—	— Pitksar	0,0
Szilágyi	—,1	— Nei	½,½
Kluger	½,0	— Randvilr	½,½
Bély dr.	½,½	— Uusi	½,½
Portisch	½,½	— Mikkov	½,½
Forintos	½,0	— Aruleid	½,0
Flórián	½,1	— Eruik	0,—
Szily dr.	1,½	— Laik	—,½
Sinka	0,½	— Rootare	1,½
Hönsch	1,1	— Zsuohovickaja	0,0

nabul küzdöttek. A fiatal Nei mester Napoleon hasonló nevű tábornokának is becsületére váló lendületes támadással győzte le a megnyitásait ezúttal rosszul megválasztó Kluger mestert.

303. FÉLSZLÁV VÉDELEM

Kluger Nei
1. d4, d5 2. c4, c6 3. Hf3, e6 4. e3, Hf6 5. Hc3, Hbd7 6. b3?, (A meráni védelem elkerülésére alkalmazott módszerek közt alighanem a leggyengébb. Különbösen is, miért kell a meráni védelmet elkerülni?)

6. —, He4! 7. He4!, de: 8. Hd2, f5 9. g4?, (A sötét gyalogformáció ellen olykor hatásos lépés, de itt már a világos vezérszárny is túlságosan meggyengült.)

9. —, Vh4! 10. gf., ef.: 11. Fb2?, Hf6 12. h3?, Hg4! 13. Ve2, Fb4 14. Bd1, f4!

(És még higgyen az ember az általános elveknek, hogy a megnyitásban kerülni kell az ismételt gyaloglépéseket! Még egy gyaloglépés. 15. —, f3, és a világos vezér el van fogva!)

15. ef., 0—0! 16. Fg2, Fd2?! 17. Bd2!, e3 18. hg., ed?! 19. Kd2!, Vg4: 20. Vg4!, Fg4: 21. Bh4, Bf4! (A stratégiailag megnyert játszma taktikai csapataiban is sötét marad felül.)

22. f3, h5! 23. Ke3, g5 24. Bh1, Be7 25. Kf2, Ff3: 26. Ff3:, g4 és sötét nyert.

E játszmaért Nei mester az Ész TSB által kitűzött két szépségdíj egyikét kapta.

A másik szépségdíj Barcza nagymesternek jutott, aki megismételte első fordulóbeli bravúrját és ezúttal saját stílusában, tisztelt, majd minőséget áldozva, matt-támadásban győzte le Keresz nagymestert. Hiába, senki sem proféta a saját hazájában!

Ez azonban már csak a játékidő vége felé következett be, addig a szokásos jónéhány döntetlen mellett még egy ész győzelem született: Mikkov legyőzte, bonolyult taktikai fordulatok után, Forintos. Szilágyi nyert állást hagyt függőben Pitksar ellen, míg Flórián legyőzte Arulaid-ot.

Flórián—Arulaid

Bonyolult centrumharc után világos utolsó lépésével, 24. d5—d6!-tal előre-tolt szabadgyalogra tett szert, amely bizonyos mértékig megbénítja sötét játékát. Következett: 24. —, Vf7 25. H3e4, Vd5 26. Vh3, Bf5 27. Bb1!, Baf8 28. Bb7, He2?! (A huszármanőver döntő hátrányra vezet, mert védtelenül hagyja a d-vonalat. 28. —, Bf4! volt a helyes lépés, mert arra 29. Hg5, h6! 30. Hge6?, He2? 31. Kh1, Bf2: sötétre előnyös, míg 29. Vd7-re B4f7! mehet. A fenyegető 29. —, Be4: ellen 29. f3 sem véd, mert arra is megy az ütés e4-re, tekintve, hogy 30. He4:, Ve4!: 31. fe:, He2? mattrra vezet. Világos kénytelen lett volna

29. Vc3 vagy Vd3 után felhagyni a támadó tervekkel.)

29. Kh1, Hf4? (Nem ment 29. —, Bf2: 30. Hf2.; Bf2? 31. Bb3! miatt.)

30. Vb3!, Bd8 (Vd4-re 31. Bd1 vezérnyerés!) 31. Bd1, Vb3: 32. Hb3.; Hc6 33. Ha5.; Hd4 34. Bc1, Fh6 35. Bc5, (Itt már 35. Bc6., vagy Hc6: is nyert. Most még egy érdekes taktikai kísérlet következik.)

35. —, Fe3?! 36. g4!, Bf4 37. fe.; Be4 38. ed.; Bg4: 39. de.; Bf8 40. Bc1, sötét feladta.

Igy a két vezető »beszállása« a csapatba sikeresnek mondható: Szily mesterrel a két utolsó táblán négy játszmából 3 pontot hoztunk a csapatnak. Hiába, játszani jobb, mint szurkolni!

Az utolsó napon még érdekes tapasztalatcsere folytunk az est ál-

lami edzővel, Hindre mesterrel. Egyesek a Volta-gyárba tettek kirándulást, majd néhányunkat délután Keresz nagymester látott vendégül meghitt családi körben. Tallinn mellett, most épülő villájában.

A záróbankett itt is kitűnt emelkedett hangulatával. Eszt vendéglátóink alaposan rácafolták az eszakiak hűvös temperamentumáról szóló közhitre. Mikkov mester kellemes baritonjával tűnt ki, majd felváltva, eszt és magyar népdalokat énekelt a két csapat baráti együttérzéssel, emelkedett hangulatban. Ennek az estnek emlékét sokáig őrizzük.

Sok új barától búcsúztunk bensőségesen, a viszontlátás reményével, amikor tallinni tartózkodásunk végétől vonatra ültünk, útunk utolsó állomása, Leningrád felé.

LENINGRÁDI FINÁLE

Egy éjszakai kényelmes út után reggel érkezünk Leningrádba, ahol a városi TSB sakkszakosztályának vezetője, Cserkesz, valamint a város sakkársadalmának képviselői virágcsokrokkal fogadtak. Az Európa Szállóban nyertünk elhelyezést, a híres Nyevszky-prospekt, a Nyári-kert és az Orosz Múzeum közelében. Házigazdáink mindent megtettek, hogy a gyönyörű Néva-parti város történelmi és művészeti nevezetességeivel, amennyire ezt a rövid idő megengedte, megismerkedjünk. A Péter-Pál erőd, az Admirális palotája, a Kazáni- és az Izsák-székesegyház, az Októberi Forradalom kezdetét jelentő Téli Palota megtekintése maradandó élmény volt valamennyi versenyzőnk számára. A 101 kis szigetern épült város palotáival, csatornáival, nyílegyenes utcáival, teljes díszben várja a külföldieket, mintha nem is szenvedett volna 900 napig tartó blokád alatt a második világháború idején.

A mérkőzést a még a háború előtti időben létesített városi Központi Sakk Klubban tartották meg. Megnyitója az I. fordulót megelőző este zajlott le, úgyhogy a forduló napján nyomban a »tárgyra tértünk«. Érdekes megemlíteni, hogy a leningrádi csapat sorrendjét a csapat tagjai titkos szavazással állapították meg. E módszer a leningrádiak szerint jól bevált. Így került az első táblára Szpasszkij nagymester, a harmadikra az idei leningrádi bajnok Korcsnoj, így alakult ki a további sorrend is. Magukat a csapat tagjait a TSB előnsége jelöli ki, ugyancsak titkos szavazással.

A négy nagymesterrel és egy sor már a Szovjetunió bajokságának döntőjébe is bekerült mesterrel felálló leningrádi csapat ellen csak tisztes eredményre törekedhettünk. Ennek ellenére az első néhány óra után a legtöbb táblán kielégítően, egyes táblákon egyenesen biztatóan álltunk. Sajnos, a 4—5. órában azután reményeink többnyire füstbe mentek. A legnagyobb csalódás a Bély—Tolus

játszmában ért bennünket. A szovjet nagymester, szokásához híven, már a megnyitásban eltért az elméletől: a spanyol játszmában 3. —, g6-tal folytatta. Rosszabb állásban gyalogáldozatot hozott, azonban helyzete ettől nem lett könnyebb. Egy helyen Bély egy lépésben tisztet nyerhetett

Leningrád— Magyarország 12 ^{1/2} :11 ^{1/2}			
Szpasszkij	1/2,1	— Barcza	1/2,0
Tajmanov	1/2,1/2	— Bilek	1/2,1/2
Korcsnoj	1/2,1/2	— Szilágyi	1/2,1/2
Tolus	1,1	— Bély dr.	0,0
Furman	1,0	— Kluger	0,1
Cserepkov	0,1	— Portisch	1,0
Bivsev	1/2,1/2	— Forintos	1/2,1/2
Aronson	1/2,1/2	— Flórián	1/2,1/2
Kopilov	1,0	— Bándor	0,—
Rovner	1/2,0	— Köberl	—,1
Rugyenko	1/2,0	— Szily dr.	1/2,1
Volpert	1,0	— Hönsch	1/2,1
		— Sinka	0,1

volna. Ezt azonban elnézte, majd belement ellenfele egy vezéraldozatába, amely után még mindig nyereséi esélyei voltak. Egy sor gyengébb lépés után azonban az ötletesen védekező szovjet nagymester olyan állásban hagyhatta függőben játszmáját, ahol az anyagi előny már az ő oldalán volt és Bély csak egy szabadgyalogban reménykedhetett. A függőnapon Tolus a játszmát pontos játékkal megnyerte.

Közben a Flórián—Aronson és Szily—Rovner játszmákban az ellenfelek szívós és ötletes védekezése következtében elpárolgott a magyar versenyzők előnye. Hönsch Irén pedig, miután rossz állásból már kiverekedte magát, épp akkor adta a játszmát döntetlenre Rugyenko ellen, amikor már komoly nyereséi esélyei voltak. Portisch szépen nyert Cserepkov ellen, de más magyar győzelem ezen a napon nem született. A döntetlenek is komoly, tartalmas küzdelem után jöttek azonban létre, erre példa a Korcsnoj—Szilágyi játszma.

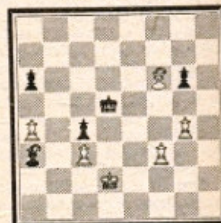
304. ELFOGADOTT VEZÉRCSEL Korcsnoj Szilágyi

1. d4, d5 2. c4, dc: 3. e3, e5 4. Fc4, ed: 5. Vb3!?, Ve7 6. Kf1!?, Hc6 7. Hf3, Fe6 8. Hd4!, Hd4: 9. ed., Fc4: 10. Ve4., 0—0—0 11. Hc3, Vb4 12. Vf7.; Vd4: 13. Ff4, Vd3! 14. Kgl, Vd7 15. Vc4, Hf6 16. h4, Fd6 17. Badi, Vg4 18. Bd4, Ff4: 19. Bf4.; Vd7 20. Kh2, c6 döntetlen.

Igen érdekes, az I. fordulóra mintegy ellentétes volt a II. forduló lefolyása. Ezúttal a megnyitásból több táblán határozottan hátrányosabban kerültünk ki. A csapat küzdőszeleme azonban nem tört meg és a közp-játékban sikerült a legtöbb táblán javítani. Elsőnek az Aronson—Flórián játszma fejeződött be döntetlenül. Világos nyomását egy elszigetelt gyalog ellen sötétnek sikerült kivédenie. Korcsnoj látszólagos végjátékelnőyét Szilágyi mester ismét biztosan semlegesítette. Másodsor is döntetlenül játszott, tartalmas küzdelem után, Bilek Tajmanov nagymesterrel, míg Szpasszkij az első napi döntetlen után a második napon legyőzte Barcza nagymestert. Rosszabb, de nem véhetetlen állásban Barcza rossz figurát fogott meg, mire minőséget veszített. Igen kedvezően alakult a küzdelem a két női táblán. Versenyzőnőink az egész túra folyamán kitűnően szerepeltek, most pedig Hönsch Irén biztosan győzte le Rugyenko ex-világbajnoknőt és Sinka Brigitta is nyert állást hagytott függőben Volpert ellen, aki máris jogosult, zónaversenyen való részvétel nélkül, a női világbajnokjelöltek versenyén indulni.

Kluger megnyitásméleti újítás hozva tisztet áldozott Furman mester, a Szovjetunió egyik legnagyobb megnyitási szakértője ellen. Benyolult középjáték után mindkettő hatalmas időzavarba került, a »szélezést« nem is hagyták abba az 54. lépés előtt, amikor Klugernak már gyalogelőnye volt. Tanulmány szerű befejezéssel szerezte meg Kluger a győzelmet másnap, a függőnapon.

Kluger—Furman

Világos lép

Hosszas hadargások után jutott el a két versenyző a fenti álláshoz. Következett: 1. f4!, Ke4 2. f5!, g7: 3. g5 Kd5 4. g6, Ke6 5. g7, Kf7 6. Ke7, Fc1? 7. Kd4, Fh6 8. Ke5!, f4 9. Ke7, Kg8 10. Kf3, Kh7 11. Fd4!, Kg8 12.

Kg4!, Kh7 13. Kh5!, f3 14. g8V! sötét feladta.

Nem kevésbé érdekes végjátékot nyert Köberl mester Sándor előző napi legyőzője, Kopilov ellen, ugyan-csak a 10. órában. Köberl az egész játszmát nagy felelősségtudattal, körültekintően és erőlesen vezette.

A függőben maradt állás:

Köberl-Kopilov

Sötét lép

42. —, hg: 43. hg., Hf4! 44. cf., 44. gf.:re g3! 45. Hh3, Bh3! és sötét nyer.)

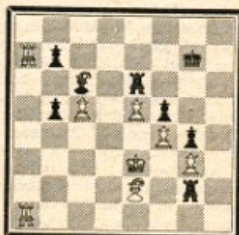
44. —, e3 45. Vc3!, (45. Fc7, ef: 46. Fb8: kétesértékű Vh8 47. Kf2!; Vh2?, majd Vg3:† miatt. A játszmalépés célja a g3-gyalog fedezése.)

45. —, ef: 46. Fc7, Ve6! 47. Vd3!, (Fef7?re He5: után helyén maradhatna a b8-bástya.)

47. —, Bbe8 48. Fe5!, He5: 49. de:, d4! 50. Vd4:, cb: 51. Kf2!; (51. Vd6?ra Bh2?! 52. Kh2:, Fc6!!-tal még sötét nyerne.)

51. —, Fc6 52. Vd6, Bh2† 53. Ke3, Bg2? (Vb3†! remiseséyekkel!)

54. Ve6:, Be6:

Világos lép

55. Fb5!; Bg3:† 56. Kd4, Kg6 57. Fc6:, bc: 58. Bd7!, Be8 (Bf3-ra 59. Bd6, Bf4:† 60. Kd3, Bf3† 61. Ke2, Kf7 — Bd6:-ra cd: — 62. Ba7†, Be7 63. Bf6†, Ke8 64. Ba8†, Kd7 65. Bd6†, Ke7 66. Ba7† nyer.)

59. Baa7, Bh8 60. Bd6†, Kh5 61. Bf7, (e6! gyorsabb) 61. —, Ba3 62. Bf5:, Kh4 63. e6, g3 64. e7, g2 65. Bg6, Bg3 66. Bg3:, Kg3: 67. Bg6†, Kf4: (Kf2-re f5)

68. Bg2:, Kf5 69. Be2, Be8 70. Kc4, Kf6 71. Kb4, Kf7 72. Bf2†??, (Kifáradás és időzavar, Ka5! azonnal nyert.)

72. —, Ke6! (Ke7?-re persze Be2† és bástyacsere.)

73. Ka5, Kd7 74. Kb6, Bb8† 75. Ka7,

Bb5? (75. —, Bb1! 76. Be2, Ba1†! 77. Kb6, Bb1† 78. Ka5, Ba1†, majd Kb2-re Bb8! remis.)

76. Be2, Ke8 77. Be5, Bb1 78. Be6, Bb5 79. Bc6:, Ke7: 80. Ka6, Bb1 81. Bd6, — sötét feladta. (1:0)

Szily mester a középjátékban érdekes minőségáldozatot hozott Rovner ellen, amely a függőállásban jó győzelmi esélyeket ígért. Rovner sokáig a legjobbakat húzta és már-már biztosította a döntelent. Egy gyenge húzás azonban elegendő volt ahhoz, hogy a magyar mester érdekes vezérvégjátékban megszerezze a győzelmet. Szily mester ezzel a csapattal egyik legeredményesebb tagjának bizonyult négy játszmából 3 pontot szerzett.

A II. forduló így végeredményben 7:5 arányban megnyertük és ezzel itt is a minimális arányra szorítottuk le a vereséget.

A magyar csapat egyéni teljesítményei:

Barcza	1	0	1	1	1/2	0	3 1/2:2 1/2
Bilek	0	1/2	1	—	1/2	1/2	2 1/2:2 1/2
Szilágyi	0	0	—	0	1/2	1/2	3:2
Kluger	1/2	0	1/2	0	0	1	2:4
Bély dr.	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	2:4
Portisch	1/2	1/2	1/2	1/2	1	0	3 1/2:2 1/2
Forintos	1	1/2	0	0	1/2	1/2	3:3
Sándor	1/2	0	—	—	—	—	1/2:2 1/2
Flórián	—	—	1/2	1	1/2	1/2	2 1/2:1 1/2
Szily dr.	—	—	1/2	1/2	1	1	3:1
Köberl	—	—	—	—	—	—	1:0
Honsch	0	0	1	1	1/2	1	3 1/2:2 1/2
Sirka	1	1	0	1/2	0	1	3 1/2:2 1/2

Leningrádi tartózkodásunk során megtekintettük még a világhírű Ermitage-t, a világ egyik leggazdagabb képtárát. A városi tanács végrehajtó bizottságának elnöksége nevében Szokolov elnökhelyettes fogadott bennünket. A fogadás során mind ő, mind Naumov, a városi TSB elnöke, ismételtelen kifejezte azt a reményét, hogy Leningrád és Budapest között a kapcsolatok hagyományossá válnak: egyik évben a szovjet versenyzők látogatnának el Magyarországra, a másikban ők látnák vendégül a magyar csapatot Leningrádban. — Ugyanennek a reménynek adott kifejezést Alatorev mester, a Szovjetunió Testnevelési és Sportbizottsága mellett működő sakkszakosztály elnöke moszkvai átutazásunk során, ahol Abramov mesterrel, a sakkszakosztály titkárával együtt, ünnepi ebéden látták vendégül a magyar csapatot. Más régi ismerősök mellett örömmel láttuk viszont Moszkvában Lilienthal, Flohr, Bronstein nagymestereket, Kán mestert, Gorkunov nemzetközi versenyvezetőt.

Kérjük olvasóinkat, ne felejtsek el lejárt előfizetésük megújítását.

Előfizethetnek a Posta Központi Hirlapirodánál (Budapest, V., József nádor tér 1.) és a vidéki lapterjesztés felváltó hivatalkóknál.

Csekkzámlaszám: 61 251.

TANULSÁGOK

Szovjetunióbeli vendégszereplésünk tanulságait talán nem is lehet egyszerre levonni. A szovjet sakkozók bebizonyították, hogy nemcsak a 64 kockás táblán, hanem a nemzetközi versenyek rendezése, előkészítése, lebonyolítása, az ilyenkor szükséges »alkotó légkör« megteremtése terén is elsőek a világon. A rendkívül szíves, baráti fogadtatás persze nemcsak az erős külföldi sakkozónak, hanem a baráti magyar nép képviselőinek is szólt. Példát mutattak a szovjet sakkozók arra is — ami a mi versenyzőinkben még nem eléggé tudatos —, hogy minden sakkeseményt úgy tekintsenek, mint egy következő sakkesemény előjátékát, — és ehhez szabják egész magatartásukat.

A magyar csapat játéka, úgy gondoljuk, egészében nem keltett csalódást. A Szovjetunióból a külföldi sakkozók rendszerint hasonló kellemes emlékekkel, de jóval nagyobb arányú vereséggel szoktak távozni. A viszonylag kedvezőtlen rajt után a tallinni jó eredmény helyrehozta a csapat önbizalmát és küzdőképességét. Ha egy-két versenyző váratlanul nem mond csődöt, még nagyobb meglepetések is születhetnek volna.

Tanulság a csapat összeállítása terén, hogy elsősorban küzdőképes, átütőerejű versenyzőket kell hasonló, fáradságos utazással és erős ellenfelekkel járó mérkőzésre kiválasztani. Egy-két vereség mindig kiesésűk és szükséges, hogy legyen, aki ezeket ellensúlyozza.

A szovjet útra, sajnos, nem készültünk fel úgy, amint az szükséges lett volna. Sok bizonytalanság előzte meg, másrészt a Jugoszlávia elleni készülés is lekötötte figyelmünket. Ennek ellenére érthetetlen egyes versenyzőink megnyitásválasztása, akik — miután, ha későn is — megismerték ellenfelük megnyitási repertoárját — vagy belesétáltak abba, vagy olyan változatokat játszottak meg, amelyek sajátmaguk számára is ismeretlenek voltak. E hibát Kluger és Bély mester többször elkövették, ami arra int, hogy a készülés anyagának még le kell szűrődnie; ezért az utolsó napokban már jobb a készülést melőzni. Persze, ez egyéni sajátosságoktól függ. Más versenyzők, mint Portisch, Forintos az utolsó pillanatban is találtak még hasznos anyagot aznapi ellenfeleik ellen.

A magyar válogatásban ezúttal elsőszben szerepelt női versenyzőink kitudták küzdőképességükkel. Megnyitási ismereteik terén kell még tovább fejlődniük.

Mindent egybevéve a magyar csapat útja sikeresnek mondható. E hosszúra nyúlt, de mégis vázlatos beszámolót nem zárhatjuk mással, mint azzal a kívánsággal, hogy a most létrejött kapcsolatok valóban váljanak hagyományossá.

Flórián Tibor